

Арча район Советы КАРАРЫ

« 18 » июль 2017 ел

№ 136

Арча район Советының 2011 елның 31 гыйнварындагы 31.1 номерлы карары белән расланган Арча муниципаль районы башкарма комитеты турындагы Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында (14.10.2011 №68, 17.02.2012 № 110, 12.08.2015 № 346 үзгәрешләр белән)

“Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 06 октябрәндәге 10-ФЗ номерлы Федераль законга туры китерү максатларында, Арча муниципаль районы уставы нигезендә, Арча район Советы карар бирде:

Арча район Советының 2011 елның 31 гыйнварындагы 31.1 номерлы карары белән расланган Арча муниципаль районы башкарма комитеты турындагы Нигезләмәгә (14.10.2011 №68, 17.02.2012 № 110, 12.08.2015 № 346 үзгәрешләр белән) түбәндәге үзгәрешләргә һәм өстәмәләргә кертергә:

а) 4 бүлек. Башкарма комитет вәкәләтләрен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

4.1. «Куелган бурычларны гамәлгә ашыру һәм үз вазыйфаларын башкару өчен башкарма комитет түбәндәге вәкәләтләргә гамәлгә ашырырга мөмкин.

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- район бюджеты проектын (бюджет проектын һәм уртача сроклы финанс планын) төзүне тәмин итә;

- кирәкле документлар һәм материаллар белән район бюджеты проектын (бюджет проектын һәм уртача сроклы финанс планын) район Советы раславына кертә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый;

- район бюджетының үтәлешен тәмин итә һәм бюджет хисабы төзи, район Советы раславына район бюджетының үтәлеше турында хисап тапшыра;

- муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә;

- районның комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектларын эшләүне тәмин итә;

- район бюджетын үтәүне, районның комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- районның комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарының һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар әзерләүне тәмин итә;

- районның икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик күрсәткечләрне жыюны оештыра һәм күрсәтелгән күрсәткечләрне дәүләт хакимияте органнарына законнарда билгеләнгән тәртиптә тапшыра;

- район бюджеты акчалары исәбеннән жирлекләрнең бюджет тәмин ителеше дәрәжәләрен тигезләүне тәмин итә;

2) район территориясендә муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- районның муниципаль милеккәгә мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендага мäsәлälären хэл итә (эгәр район Советы карары белән башкасы билгеләнмэгән булса);

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан бирелә торган хезмәтләргә һәм, федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан башкарыла торган эшләргә тарифларны раслый, муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәмин итүне һәм муниципаль заказны бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан үтәүне финанс белән тәмин итүне гәмәлгә ашыра;

- муниципаль милеккәгә предприятиеләр, оешмалар белән районның икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; район территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәгә предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып ала, район ихтыяжлары өчен эшләр заказчысы булып тора, моның өчен каралган районның үз матди һәм финанс чараларыннан файдаланып;

- районның административ участогында эшләр өчен бина полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә бирә;

- 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәрнең күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларын үтәү чорына торак урыны бирә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- районның территориаль планлаштыру документлары, районның башка шәһәр төзелеше документлары проектларын эшли һәм аны раслауга кертә һәм гәмәлгә ашыруны тәмин итә;

- район территориясендә гәмәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системаларын алып бара, муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу;

- халыкка экологик хэл турында хәбәр итә, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар гәмәлләре турында тиешле органнарға хәбәр итә;

- әйләнә-тирә мохитне саклау буенча жирлекара характердагы чараларны оештыра;

- муниципаль район территориясендә каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым-аерым жыю), транспортировка, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- район территориясендә жирле әһәмияттәге дөвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны саклауны оештыра, үстерә һәм тәэмин итә, жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләреннән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- муниципаль урман контролен гамәлгә ашыра;

- район ихтияжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәэмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион жибәрә;

- муниципаль районның авылара территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра;

“Дәүләт күчемсез милек кадастры турында” 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә комплекслы кадастр эшләре башкаруны оештыру, территориянең карта-планын раслау.

4) төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәэмин итә, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының район чикләреннән читтә сакланып калуына муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итә, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыра һәм район чикләрендәге жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәэмин итә;

- район чикләрендәге торак пунктлар арасында халыкка хезмәт күрсәтүче жәмәгать транспорты тукталышлары маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый яисә килештерә;

- район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жәмәгать транспорты тукталышлары өчен бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәэмин итә;

- жирлекләрне элемент хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

5) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә, шулай ук төзекләндерү һәм авыл хужалыгы өлкәсендә:

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, күпфатирлы йортларны, муниципаль торак фондын Арча муниципаль районы чикләрендә тәшкил итүче биналарны энергетик яктан тикшерүне оештыра һәм энергияне сак тоту турындагы һәм энергетика нәтижәләлеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләрне электр һәм газ белән тәэмин итүне оештыра;

- район составына керүче жирлекләрне жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;
- халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне, китапханә фондларын туплауны һәм саклауны тәмин итүне оештыра;
- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм жирлекара күмү урыннарын карап тотуны тәмин итә;
- район составына керүче жирлекләрдә жирле халык сәнгать ижатын үстерү өчен шартлар тудыра;
- район составына керүче жирлекләрне ял итүне оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләрен күрсәтү өчен шартлар тудыруны тәмин итә;
- жирлекләрдә авыл хужалыгы житештерүен үстерү, авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итә, социаль юнәлештәге коммерциячел булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә һәм иреклелеккә ярдәм итә;
- район территориясендә физик культураны һәм массакүләм спортны үстерүне тәмин итә, районның рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыра;
- коммуналь инфраструктура системасына тоташтыру тарифларын, коммуналь комплекс оешмаларын тоташтыруга тарифларны, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларны, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмә түләүләрне жайга сала;
- жылылык белән тәмин итү турында» Федераль законда каралган жылылык белән тәмин итүне оештыру вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- су белән тәмин итү һәм су бүлеп бирү турында» Федераль законда каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;
- реклама конструкцияләрен урнаштыру схемасын раслый, район территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә рөхсәт бирә, мондый рөхсәтләрне юкка чыгара, район территориясендә үз белдеге белән билгеләнгән реклама конструкцияләрен демонтажлау турында күрсәтмәләр бирә;
- Россия Федерациясе Президенты тарафыннан үзгәртеп кору яки бетерү турында карар кабул ителгән, моңа кадәр “Ябык административ-территориаль берәмлек турында” 1992 елның 14 июлендәге 3297-1 номерлы Россия Федерациясе Законы белән билгеләнгән тәртиптә, күрсәтелгән территорияләр чикләрендә торак урын алу өчен социаль түләү алу хокукын саклап калган гражданның исәбен алып бара, күрсәтелгән түләүнең күләмен билгели, гражданның аны алу шартларының үтәлешен тикшереп тора, шулай ук гражданның һәм аларның гаилә әгъзаларының элеккеге яшәү урыныннан алып яңа яшәү урынына кадәр йөрү бәясен һәм багаж бәясен түләү хокукына ия.

б) мәгариф һәм сәламәтлек саклау өлкәсендә:

- муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча (федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс ягыннан

тээмин итү вәкаләтләрәннән тыш) һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру, муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру (өстәмә белем бирүдән тыш, аларны финанс яғыннан тээмин итү Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган балаларга өстәмә белем бирүне оештыру), балаларның гомерен һәм сәламәтлеген тээмин итү чараларын да кертәп, каникул вакытында балаларның ялын оештыруны тээмин итү буенча үз вәкаләтләре чикләрендә шартлар тудыру;

- муниципаль мәгариф оешмалары биналарын һәм корылмаларын карап тотуны, аларга яқын территорияләргә төзекләндерүне тээмин итә;

- мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укырга тиешле балаларны исәпкә ала, муниципаль мәгариф оешмаларын районның конкрет территорияләргә беркетә;

- район территориясендә халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыра (халыкка медицина ярдәме күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы карамагындагы медицина оешмаларында медицина ярдәме белән тээмин ителә торган территорияләр исемлегенә кертелгән жирлекләр территорияләреннән тыш) гражданның медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләренә территорияль программасы нигезендә аерым территорияләр халыкка медицина ярдәме күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы территорияләр исемлегенә кертелгән территорияләрдән тыш;

- балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча жирлекарә характердагы чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- муниципаль район территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакуләм спортны үстерү, муниципаль районның рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыра;

7) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тээмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- район территориясендә законнарның, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тээмин итә;

- дәүләт хакимияте органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның жирле үзидарә хокукларын боза торган актларына билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судка яисә арбитраж судка шикаять бирә;

- федераль закон нигезендә муниципаль милициянең жәмәгать тәртибен саклауны оештыруны тээмин итә;

- район территориясендә гадәттән тыш хәлләргә кисәтүдә һәм аларның нәтижеләрен бетерүдә катнаша;

- территорияль оборона һәм гражданның оборонасы, халыкны һәм район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча чаралар уздыруны оештыра һәм тээмин итә; гадәттән тыш

хәлләрне бәтерү өчен финанс һәм матди ресурсларның жирле резервларын булдыруны тәмин итә;

- район территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яисә килеп чыгу куркынычы турында халыкка вакытында хәбәр итүне һәм халыкка мәгълүмат бирүне тәмин итә;

- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итә;

- жирле референдумны эзәрләүне һәм уздыруны, район чикләрен үзгәртү, районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәмин итүне гамәлгә ашыра;

- үз вәкаләтләре чикләрендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау, шулай ук район территориясендә террорчылык һәм экстремизм чагылышлары нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яисә) юкка чыгару буенча чаралар күрүне тәмин итә;

- район чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын күрә;

- район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының милләтара һәм конфессияара татулыгын ныгытуга, телләрен һәм мәданиятен үстерүгә, милли азчылыкларның хокукларын гамәлгә ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни жайлашуын тәмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар эшли һәм гамәлгә ашыра;

8) районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә:

- районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларының исәбен алып бара һәм алардан тиешенчә файдалануны тәмин итә;

- тиешле федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- районның жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларынан район Советы карарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәмин итә;

- Россия Федерациясенен су законнарында билгеләнгән чикләрдә, район чикләрендә урнашкан су объектлары милекчесенен вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

9) башка вәкаләтләр:

- муниципаль хезмәтләр реестрын төзү һәм алып бару тәртибен билгели;

- жирлекләрнең архив фондларын саклауны да керттеп, муниципаль архивны төзи һәм үз эченә ала;

- үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрне гамәлгә ашыра;

- законнарда, әлеге Уставта каралган вәкаләтләрдән тыш, район Советы карарлары белән районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

10) муниципаль-хосусый партнерлык өлкәсендә районның башкарма комитеты түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

- муниципаль-хосусый партнерлык проектын гамәлгә ашырганда, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләүне тәмин итә;

- муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү төзү хокукына конкурслар уздыру өчен конкурс документациясен гавами партнерга килештерә;

- муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүне гамәлгә ашыруны мониторинглауны гамәлгә ашыру;

- муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүне гамәлгә ашыру барышында гавами партнерларның һәм хосусый партнерларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауда ярдәм итә;

- муниципаль-хосусый партнерлык турында төзелгән килешүләр реестрын алып бара;

- муниципаль-хосусый партнерлык турында килешү хакында мәгълүматның ачыклығын һәм һәркем файдалана алырлык булуын тәмин итә;

- муниципаль-хосусый партнерлык турындагы килешүне гамәлгә ашыру мониторингы нәтижәләрен вәкаләтле органга тапшыра;

- 2015 елның 13 июлендәге Федераль законда каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру. «Россия Федерациясендә дәүләти-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кергү турында» 224-ФЗ номерлы, башка федераль законнар, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм норматив хокукый актлары, әлеге устав һәм муниципаль хокукый актлар белән.

4.2. Башкарма комитет Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- район музейлары төзи;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;

- муниципаль район территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм район территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;

- 2008 елның 31 декабренә торышы буенча алар карамагындагы югары белем бирү муниципаль мәгариф оешмаларын гамәлгә куючы функцияләрен башкара;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;
- кеше хокукларын тээмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә.

- инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берләшмәләренә «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга ярдәм күрсәтә;

«Кан һәм аның компонентлары донорлыгы турында» Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыра

- авылара территориядә нотариус дигән торак пункт булмаган очракта, кануннарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

оешмаларга федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда хезмәт күрсәтүләренә сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра.

4.3. Районның башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә район башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына вәкаләтләр бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) аны үткәрү күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтижәләлеген мониторинглауны оештыру һәм үткәрү;

5) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре элге органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә район башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга, тикшерүләренә оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.»;

б) 5 бүлек. Башкарма комитет житәкчесе. Түбәндәге эчтәлекке 5.9 пункт өстәргә:

«5.9. Район Башкарма комитеты житәкчесе “Коррупциягә каршы көрәш турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, “Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмләр) ачуны һәм счетлары (кертәмләр) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында” 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.»;

в) 5 бүлек. Башкарма комитет житәкчесе.

Түбәндәге эчтәлеккә 5.10 пункт өстәргә:

«5.10. Район Башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылу очраklары.

1. Район Башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре түбәндәге очраklарда вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 37 статьясындагы 11 яисә 11.1 өлешендә контрактны өзү;»
- 4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;
- 5) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;
- 6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат дип игълан ителү;
- 7) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;
- 8) Россия Федерациясе чикләреннән даими яшәү урынына китү;
- 9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт гражданлыгы алырга йә аның Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алырга хокукы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;
- 10) хәрби хезмәткә чакырылу яисә аны алыштыра торган альтернатив граждан хезмәтенә китү;
- 11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль

законның 13 статьясындагы 4 һәм 6 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган районны үзгәртеп кору; шулай ук район бетерелгән очракта;

12) район чикләрен үзгәртү нәтижәсендә район сайлаучылары санын 25 проценттан артыгракка арттыру.

13) гражданның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актыны бастырып чыгару срогын бозу.

2. Башкарма комитет житәкчесе белән контракт яклар килешүе буенча яисә гариза нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин:

1) жирле әһәмиятгәгә мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлештә контракт шартлары бозылуга бәйлә рәвештә район Советы яисә район башлыгы, шулай ук законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйлә рәвештә;

2) Татарстан Республикасы Президентын - районның жирле үзидарә органнына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә, шулай ук законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйлә рәвештә контракт шартларын бозуга бәйлә рәвештә;

3) Башкарма комитет житәкчесе - районның жирле үзидарә органны һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органны контракт шартларын бозуга бәйлә рәвештә.

3. Районның башкарма комитеты житәкчесе белән контракт "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрендәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда, "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" 2012 елның 3 декабрендәгә 230-ФЗ номерлы Федераль законда, "Аерым категориядәгә затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлар (кертемнәр) ачуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил банкларында урнашкан хәзинәләргә һәм мөлкәткә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә ачыклана торган мәгълүматлар, коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә ачыклана торган белешмәләрнең һәм чыгымнарына туры килүен тикшерү нәтижәсендә Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфай затының (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә иң югары башкарма органы житәкчесенә) гаризасы нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин.

4. Район башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган йә аңа карата суд карары буенча сак астына алу рәвешендә процессуаль мәжбүр итү чаралары кулланылган яисә вазыйфасыннан вакытлыча читләштерелгән очракта, аның вәкаләтләрен вакытлыча башкарма комитет житәкчесе урынбасары башкара.

5. Әлегә карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

6. Әлегә карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

7. Өлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Арча район Советының законлылык, жәмәгать тәртибен саклау һәм жирле үзидарә буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Арча муниципаль районы башлыгы,
район Советы рәисе

И.Г. Нуриев